WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 8 kwietnia 2014 r.

PS-KNPS.431.7.3.2014.EZ

Pani
Beata Puławska
Dyrektor
Ośrodka Pomocy Społecznej
ul. Lipowa 2
59-100 Polkowice

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 5 – 7 lutego 2014 r. na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2009 r. Nr 31, poz. 206 ze zm.), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 ze zm.), art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012r., poz. 1228 ze zm.) zespół kontrolny w składzie: Ewelina Zygmunt –inspektor wojewódzki - przewodniczący zespołu i Marta Bożek – starszy inspektor wojewódzki – kontroler, z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadzili kontrolę problemową w trybie zwykłym w Ośrodku Pomocy Społecznej, ul. Lipowa 2, 59-100 Polkowice z zakresu warunków nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, a także warunków nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zasad i trybu postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych. Kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych obejmowała okres od dnia 01.11.2012 r. – do dnia kontroli, natomiast kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów obejmowała okres od 01.10.2012 r. – do dnia kontroli.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o zatwierdzony w dniu 20 grudnia 2013 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego plan kontroli na I półrocze 2014 r.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli zostały przedstawione w Projekcie Wystąpienia Pokontrolnego doręczonym Dyrektorowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Polkowicach w dniu 24.02.14r. Dyrektor jednostki pismem nr OPS.PS.070.10.14.1605.mmk z dnia 28.02.14r. zgłosiła zastrzeżenia dot. nieprawidłowości wymienionej w Projekcie Wystąpienia Pokontrolnego w części e) o treści: *„brak wszczęcia postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych gdy dłużnik uniemożliwiał przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego”*. Zastrzeżenie nie zostało uwzględnione.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierowała Pani Beata Puławska powołana z dniem 1 lipca 2001 r. na stanowisko Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej. Zarządzeniem nr 6/2004 z dnia 14.04.2004 r. dokonano zmiany nazewnictwa zajmowanego przez Panią Beatę Puławską stanowiska z Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej na Dyrektora jednostki.

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zajmowali się następujący pracownicy:
- p.Jolanta Maszczyk-Paloka – inspektor ds. świadczeń,
- p.Izabela Plichta – inspektor ds. świadczeń,
- p.Katarzyna Brusk-Śliwa – inspektor ds. świadczeń,
- p.Katarzyna Nowak – podinspektor ds. świadczeń,
- p.Dominika Murjas – pomoc administracyjna. Pani D.Murjas została zatrudniona od 04.11.2013 r.
- p.Magdalena Wojcieszak – pomoc administracyjna. Pani M.Wojcieszak pracowała w okresie od 24.12.2012 r. do 23.03.2013 r.

Wojewoda Dolnośląski ocenił pozytywnie z nieprawidłowościami działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Polkowicach w zakresie przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego a także podejmowania działań w stosunku do dłużników alimentacyjnych.

Oprócz ustaleń pozytywnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:
a) błędne oznaczenie strony w decyzjach administracyjnych ustalających prawo do zasiłku pielęgnacyjnego dla małoletniej osoby niepełnosprawnej,
b) brak weryfikacji wysokości składki zdrowotnej w sytuacji gdy strona dostarczała PIT i jednocześnie składała oświadczenie o wysokości składki na ubezpieczenie zdrowotne za rok kalendarzowy poprzedzający okres zasiłkowy, podając tę składkę w wysokości 7,75% podstawy wymiaru odliczoną od podatku,
c) brak oświadczeń pełnoletnich członków rodziny o dochodzie niepodlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych, osiągniętym w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy w sprawach świadczeń rodzinnych,
d) błędne ustalenie sytuacji dochodowej strony przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
e) brak wszczęcia postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych gdy dłużnik uniemożliwiał przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego,
f) podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych, które nie wymagają zbierania dowodów, informacji lub wyjaśnień, bez zachowania terminów określonych w art. 35 k.p.a.

Burmistrz Polkowic wydał następujące upoważnienia:
1. Pismem Nr OS.0113-02/04 z dnia 30.03.2004r. na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2003 r. Nr 228, poz. 2255 z późn. zm.) upoważniono Panią Beatę Puławską – Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Polkowicach do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych, w tym do wydawania decyzji administracyjnych określonych powołaną ustawą.
2. Zarządzeniem Nr 1115/08 z dnia 08.08.2008r. na podstawie art. 1 pkt 6 lit. a ustawy z dnia 27 czerwca 2008 r. o zmianie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2008 r. Nr 134, poz. 850) upoważniono Panią Beatę Puławską – Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Polkowicach do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz do wydawania w tych sprawach decyzji.
3. Pismem z dnia 30.06.2010 r. – upoważnienie nr 108/10 - na podstawie art. 8b ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 z późn. zm.) upoważniono Panią Beatę Puławską – Dyrektora Ośrodka

Pomocy Społecznej w Polkowicach do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.

4. Pismem Nr OS.0113-04/04 z dnia 17.06.2004r. na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2003 r. Nr 228, poz. 2255 z późn. zm.) upoważniono Panią Monikę Malig-Kikut – Zastępcę Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Polkowicach do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych, w tym do wydawania decyzji administracyjnych określonych powołaną ustawą.
5. Zarządzeniem Nr 1116/08 z dnia 08.08.2008r. na podstawie art. 1 pkt 6 lit. a ustawy z dnia 27 czerwca 2008 r. o zmianie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2008 r. Nr 134, poz. 850) upoważniono Panią Monikę Malig-Kikut – Zastępcę Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Polkowicach do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz do wydawania w tych sprawach decyzji.
6. Pismem z dnia 30.06.2010 r. – upoważnienie nr 127/10 - na podstawie art. 8b ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 z późn. zm.) upoważniono Panią Monikę Malig-Kikut – Zastępcę Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Polkowicach do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.
7. Pismem z dnia 23.02.2012 r. – pełnomocnictwo nr 73/12 – na podstawie art. 8a, art. 8b i art. 8c ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 z późn. zm.) upoważniono Panią Katarzynę Nowak – referenta do spraw świadczeń do przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.
8. Pismem z dnia 23.02.2012 r. – pełnomocnictwo nr 74/12 – na podstawie art. 8a, art. 8b i art. 8c ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 z późn. zm.) upoważniono Panią Katarzynę Brusk-Śliwa – podinspektora do spraw świadczeń do przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Ilekroć poniżej jest mowa o:

- ustawie o świadczeniach rodzinnych – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1456 j.t.);
- rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2011 r. – należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2011 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. Nr 298, poz. 1769) – w treści obowiązującej od dnia 01.01.2012 r.;
- rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 stycznia 2013 r. – należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 stycznia 2013 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. z 2013 r., poz. 3) – w treści obowiązującej od dnia 04.01.2013 r.;
- rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2012 r. – należy przez to rozumieć rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2012r.w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny oraz wysokości świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 959);

- rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2012 r. – należy przez to rozumieć rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne (Dz. U. z 2012r., poz. 732);
- rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 26 marca 2013 r. – należy przez to rozumieć rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 marca 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego (Dz. U. z 2013r., poz. 413);
- rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2013 r. – należy przez to rozumieć rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego (Dz. U. z 2013r., poz. 1741);
- ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r., poz. 1228 ze zm.);
- rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2010 r. – należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz wzorów wniosku, zaświadczeń i oświadczeń o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. Nr 123, poz. 836 ze zm.);
- k.p.a. – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267);
- k.k. – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 ze zm.).

Podczas kontroli dokumenty udostępniali i wyjaśnień udzielali:
1. Dyrektor Ośrodka – Beata Puławska
2. Z-ca Dyrektora Ośrodka – Monika Malig-Kikut

Informacje ogólne:

Ośrodek Pomocy Społecznej został utworzony na mocy Zarządzenia Nr 13/90 Burmistrza Miasta i Gminy Polkowice z dnia 9 lipca 1990 r.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek funkcjonował w oparciu o Statut przyjęty Uchwałą Nr XXXIII/412/06 z dnia 30 czerwca 2006 r. ze zmianami (Uchwała Nr XXXV/374/10 z dnia 27 października 2010 r., Uchwała Nr VIII/65/11 z dnia 31 marca 2011 r., Uchwała Nr XV/166/12 z dnia 31 stycznia 2012 r.) Rady Miejskiej w Polkowicach. Uchwałą Nr XXVI/303/13 z dnia 7 czerwca 2013 r. ogłoszono jednolity tekst Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Polkowicach. Ponadto jednostka działała w oparciu o Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 35/11 z dnia 6 września 2011 r. Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Polkowicach.

Z informacji Zastępcy Dyrektora OPS w Polkowicach dot. powiadamiania osób ubiegających się o świadczenia rodzinne o terminach składania wniosków zgodnie z art. 26 ust. 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych wynika, że:
„Tutejszy Organ informuje osoby ubiegające się o świadczenia rodzinne o terminach składania wniosków zgodnie z art. 26 ust. 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych w następujący sposób:
- poprzez media
- prasę lokalną
- pracowników socjalnych, jeśli dana osoba korzysta z pomocy tut. Ośrodka
- każdorazowo pracownik wydający decyzję w sprawie zasiłku rodzinnego informuje stronę o terminie składania wniosków na nowy okres zasiłkowy
- przy kasie oraz na tablicach ogłoszeń tut. Ośrodka".

(dowód: akta kontroli str. 23)

132

Świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są w kasie Ośrodka Pomocy Społecznej, przelewem na konto świadczeniobiorcy lub sporadycznie przekazem pocztowym.

Godziny pracy Ośrodka: poniedziałek - piątek 7:30 – 15:30.

1.Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Wypłata świadczeń rodzinnych realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 992 ze zm.). Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego – wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka oraz zapomogi wypłacanej przez gminę na podstawie art. 22a ustawy.

W okresie zasiłkowym 2012/2013 w Ośrodku Pomocy Społecznej w Polkowicach wypłacono 10 988 zasiłków rodzinnych, z czego na dziecko w wieku:
- do ukończenia 5 roku życia – 3 010,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 7 032,
- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 916,
- powyżej 21 roku życia, do ukończenia 24 roku życia – 30.

Ośrodek wypłacił 5 062 dodatki, z tego z tytułu:
- urodzenia dziecka – 65,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 198,
- samotnego wychowywania dziecka w wys. 170 zł m-nie – 500,
- samotnego wychowywania dziecka w wys. 250 zł m-nie – 36,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 131,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 575,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 653,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły - 145,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły – 749,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 2 010.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 6 980 zasiłków pielęgnacyjnych, 960 świadczeń pielęgnacyjnych, 605 świadczeń w ramach rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, 5 specjalnych zasiłków opiekuńczych oraz 193 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka.

Z uzyskanych informacji wynika, że w okresie od 1 listopada 2013 roku do dnia kontroli Ośrodek wypłacił 2 439 zasiłków rodzinnych, z czego na dzieci w wieku:
- do ukończenia 5 roku życia – 657,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 1 570,
- powyżej 18 roku życia, do ukończenia 21 roku życia – 201,
- powyżej 21 roku życia, do ukończenia 24 roku życia – 11.

W analizowanym okresie rodziny te skorzystały z 1 124 dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu:
- urodzenia dziecka – 10,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 39,
- samotnego wychowywania dziecka w wys. 170 zł m-nie – 133,
- samotnego wychowywania dziecka w wys. 250 zł m-nie – 17,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia - 30,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 160,

- rozpoczęcia roku szkolnego – 5,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły - 50,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły – 227,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 461.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 1 773 zasiłków pielęgnacyjnych, 204 świadczeń pielęgnacyjnych, 160 świadczeń w ramach rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, 3 specjalnych zasiłków opiekuńczych oraz 54 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka.

W okresie zasiłkowym 2012/2013 świadczenia rodzinne pobierało 1 264 rodziny. Do zasiłku rodzinnego uprawnionych było 537 rodzin, w tym:
- na 1 dziecko – 219,
- na 2 dzieci – 196,
- na 3 dzieci – 79,
- na 4 i więcej dzieci – 43.

W okresie od 01.11.13r. do dnia kontroli świadczenia rodzinne pobierało 957 rodzin. Do zasiłku rodzinnego uprawnionych było 408 rodzin, w tym:
- na 1 dziecko – 165,
- na 2 dzieci – 146,
- na 3 dzieci – 60,
- na 4 i więcej dzieci – 34.

W okresie zasiłkowym 2012/2013 Ośrodek wydał 1 512 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym 71 decyzji odmownych. Od treści 3 wydanych decyzji strony złożyły odwołania do SKO. Organ II instancji w tym okresie wydał 4 decyzje, w tym pozostawił w mocy 3 decyzje organu właściwego, a 1 uchylił i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia.

W okresie od 1 listopada 2013 roku do dnia kontroli Ośrodek wydał 317 decyzji administracyjnych z zakresu świadczeń rodzinnych, w tym 40 decyzji odmownych. Od treści 1 wydanej decyzji strona złożyła odwołanie do SKO. Organ II instancji uchylił decyzję organu właściwego i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia.

Przyczyną wydania decyzji odmownych w sprawach zasiłków rodzinnych oraz dodatków do zasiłków rodzinnych było przekroczone kryterium dochodowe oraz brak zasądzonych świadczeń alimentacyjnych od drugiego z rodziców w przypadku ubiegania się o pomoc przez osobę samotnie wychowującą dziecko.

Przyczyną wydania decyzji odmownych w sprawach zasiłków pielęgnacyjnych było posiadanie uprawnienia do dodatku pielęgnacyjnego w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych lub legitymowanie się orzeczeniem o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności nieuprawniającym do otrzymywania pomocy.

Brak rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz fakt ubiegania się o pomoc innej osoby niż spokrewnionej w pierwszym stopniu były przyczyną wydania decyzji odmownej w sprawie specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Ponadto odmówiono prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka z powodu braku właściwego zaświadczenia lekarskiego oraz prawa do świadczenia pielęgnacyjnego w związku z brakiem sprawowania bezpośredniej opieki nad chorym.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, świadczeń w ramach rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, specjalnych zasiłków opiekuńczych, zasiłków pielęgnacyjnych oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami o następujących numerach:

1.B.M.- Nr 0000784/SP/08/2012 z dn.31.08.12r., Nr 000785//08/2012 z dn.31.08.12r., Nr 001086/ZR/10/2012 z dn.12.10.12r., Nr 000056//01/2013 z dn.23.01.13r., Nr 000391//04/2013 z dn.07.05.13r., Nr 000530/SP/06/2013 z dn.14.06.13r., Nr 001358/ZR/11/2013 z dn.06.11.13r., Nr 000509/ZP/08/2007 z dn.06.08.07r.

2.B.K.- Nr 000576/ZP/07/2012 z dn.06.07.12r., Nr 001219/ZR/10/2012 z dn.22.10.12r., Nr 001235/SP/10/2012 z dn.23.10.12r., Nr 001236//10/2012 z dn.23.10.12r., Nr 001218/ZP/10/2012 z dn.22.10.12r., Nr 000141//02/2013 z dn.01.02.13r., Nr 000374//04/2013 z dn.29.04.13r., Nr 000544/SP/06/2013 z dn.19.06.13r., Nr 000927//517/09/2013 z dn.20.09.13r., Nr 000928/ZM/09/2013 z dn.20.09.13r., Nr 000957/ZR/09/2013 z dn.25.09.13r.

3.G.J.- Nr 0015557/ZP/11/2008 z dn.12.11.08r., Nr 001558/ZP/11/2008 z dn.12.12.08r., Nr 001167/SP/10/2010 z dn.11.10.10r., Nr 000648//07/2012 z dn.19.07.12r., Nr 001209/ZR/10/2012 z dn.19.10.12r., Nr 000075//01/2013 z dn.24.01.13r., Nr 000372//04/2013 z dn.29.04.13r., Nr 000503/SP/06/2013 z dn.06.06.13r., Nr 001047/ZR/10/2013 z dn.04.10.13r.

4.A.B.- Nr 000397/ZP/04/2010 z dn.08.04.10r., Nr 000398/SP/04/2010 z dn.09.04.10r., Nr 001494/ZP/11/2010 z dn.09.11.10r., Nr 000623//07/2012 z dn.19.07.12r., Nr 000935/ZR/10/2012 z dn.02.10.12r., Nr 000063//01/2013 z dn.23.01.13r., Nr 000358//04/2013 z dn.29.04.13r., Nr 000555/SP/06/2013 z dn.21.06.13r., Nr 001209/ZR/10/2013 z dn.24.10.13r.

5.J.A.- Nr 000449/ZM/06/2011 z dn.08.06.11r., Nr 000448/SP/06/2011 z dn.07.06.11r., Nr 000719//08/2012 z dn.21.08.12r., Nr 000947/ZR/10/2012 z dn.02.10.12r., Nr 000139//01/2013 z dn.31.01.13r., Nr 000355//04/2013 z dn. 29.04.13r., Nr 000542/SP/06/2013 z dn.19.06.13r., Nr 000986/ZR/09/2013 z dn.30.09.13r., Nr 00080//01/2014 z dn.31.01.14r.

6.W.K.- Nr 000695//07/2013 z dn.10.07.13r., Nr 001168//10/2013 z dn.21.10.13r.

7.M.P.- Nr 000980/ZR/09/2013 z dn.30.09.13r., Nr 001322/ZR/11/2013 z dn.04.11.13r.

8.I.P.- Nr 001135/ZP/10/2012 z dn.17.10.12r., Nr 001258/ZR/10/2013 z dn.29.10.13r.

9.B.K.- Nr 001303/ZR/10/2013 z dn.31.10.13r., Nr 001304/ZR/10/2013 z dn.31.10.13r.

10.E.C.- Nr 001124/ZR/10/2013 z dn.14.10.13r., Nr 001125/ZR/10/2013 z dn.14.10.13r.

11.E.K.- Nr 001359/ZR/10/2012 z dn.30.10.12r., Nr 000021/ZR/01/2014 z dn.10.01.14r.

12.B.P.- Nr 001147/ZR/10/2012 z dn.17.10.12r., Nr 000124/ZR/01/2013 z dn.28.01.13r., Nr 000273/ZZ/03/2013 z dn.02.04.13r., Nr 000289/ZM/04/2013 z dn.05.04.13r., Nr 000305/517/04/2013 z dn.16.04.13r., Nr 001284/ZR/10/2013 z dn.30.10.13r., Nr 001546/ZP/12/2013 z dn.30.12.13r., Nr 001547/ZP/12/2013 z dn.30.12.13r., Nr 001548/ZM/12/2013 z dn.30.12.13r.

13.Z.S.- Nr 000650/ZP/07/2010 z dn.06.07.10r., Nr 001177/ZR/10/2012 z dn.18.10.12r., Nr 001361/ZR/11/2013 z dn.07.11.13r.

14.I.R.- Nr 001120/ZR/10/2012 z dn.16.10.12r., Nr 001265/ZR/10/2013 z dn.29.10.13r.

125

15.M.K.- Nr 000436/ZR/05/2013 z dn.10.05.13r., Nr 001157/ZR/10/2013 z dn.17.10.13r.

16.S.B.- Nr 000934/ZR/10/2012 z dn.02.10.12r., Nr 000958/ZR/09/2013 z dn.25.09.13r.

17.K.A.- Nr 000970/ZR/10/2012 z dn.04.10.12r., Nr 001026/ZR/10/2013 z dn.03.10.13r.

18.E.L.- Nr 001260/ZR/10/2012 z dn.24.10.12r., Nr 001298/ZR/10/2013 z dn.31.10.13r.

19.P.H.- Nr 001207/ZR/10/2012 z dn.19.10.12r., Nr 000914/ZR/09/2013 z dn.20.09.13r., Nr 000913/ZP/09/2013 z dn.20.09.13r., Nr 001132/ZR/10/2013 z dn.15.10.13r.

20.D.K.- Nr 001013/ZR/10/2012 z dn.08.10.12r., Nr 001156/ZR/10/2013 z dn.17.10.13r.

21.A.Ch.- Nr 001292/ZR/10/2012 z dn.25.10.12r., Nr 000756/ZR/08/2013 z dn.07.08.13r., Nr 000848/ZR/09/2013 z dn.10.09.13r., Nr 000907/ZR/09/2013 z dn.19.09.13r.

22.M.G.- Nr 000902/ZR/09/2012 z dn.27.09.12r., Nr 000835/ZR/09/2013 z dn.05.09.13r., Nr 001004/ZR/10/2013 z dn.02.10.13r.

23.T.N.- Nr 001127/ZP/10/2011 z dn.24.10.11r., Nr 000012/ZP/01/2014 z dn.03.01.14r.

24.L.M.- Nr 000010/ZP/01/2014 z dn.03.01.14r.

25.R.S.- Nr 001408/ZP/11/2012 z dn.08.11.12r., Nr 001476/ZP/11/2013 z dn.28.11.13r.

26.Z.B.- Nr 000161/ZP/02/2013 z dn.08.02.13r., Nr 001519/ZP/19/2013 z dn.15.01.14r.

27.B.Ł.- Nr 000009/517/01/2014 z dn.02.01.14r.

28.H.W.D.- Nr 001453/517/11/2013 z dn.21.11.13r.

29.A.F.- Nr 001456/517/11/2013 z dn.21.11.13r.

30.S.I.- Nr 001458/517/11/2013 z dn.21.11.13r.

31.A.G.- Nr 001531/517/12/2013 z dn.23.12.13r.

32.M.J.- Nr 001533/517/12/2013 z dn.23.12.13r.

33.S.B.- Nr 000039/ZR/01/2014 z dn.16.01.14r.

34.D.S.- Nr 001481/ZR/12/2013 z dn.02.12.13r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację dotyczącą przyznania:

- 89 zasiłków rodzinnych oraz 151 dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym:
  - z tytułu urodzenia dziecka – 5,
  - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 9,
  - samotnego wychowywania dziecka – 16,
  - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 24,

136

- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego - 25,

- rozpoczęcia roku szkolnego – 59,

- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły – 8,

- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły – 5,

- 18 zasiłków pielęgnacyjnych,
- 10 świadczeń pielęgnacyjnych,
- 6 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
- 17 świadczeń w ramach rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne,
- 2 specjalnych zasiłków opiekuńczych.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Polkowicach w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami zasiłków wraz z dodatkami określonymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2012 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny oraz wysokości świadczeń rodzinnych. Decyzje administracyjne wydawane były terminowo, a sposób ich doręczenia był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu oraz nadanym kolejnym numerem wniosku. Do wniosków strony dołączały zaświadczenia lub oświadczenia stwierdzające wysokość uzyskanych dochodów, skrócone odpisy aktów urodzenia dzieci, dokumenty stwierdzające tożsamość osoby ubiegającej się, akty zgonu, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia szkoły o uczęszczaniu dziecka do szkoły – w przypadku gdy dziecko ukończyło 18 rok życia, prawomocne wyroki sądu rodzinnego orzekające rozwód.

W celu określenia dochodu z gospodarstwa rolnego świadczeniobiorcy dostarczali zaświadczenia właściwego organu gminy o wielkości posiadanego gospodarstwa rolnego wyrażoną w hektarach przeliczeniowych ogólnej powierzchni w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy. Odpowiednio strona składała oświadczenie członków rodziny o wysokości uzyskanego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy innego dochodu niepodlegającego opodatkowaniu.

W przypadku uzyskania dochodu do wniosku dołączone były dokumenty potwierdzające ich uzyskanie.

W sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne i osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

W przypadku ustalania prawa do dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w dokumentacji znajdowały się aktualne zaświadczenia pracodawcy albo oświadczenia o terminie i okresie, na jaki został udzielony urlop wychowawczy, oraz o co najmniej sześciomiesięcznym okresie pozostawania w stosunku pracy bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego. W dokumentacji znajdowały się zaświadczenia organu emerytalno-rentowego stwierdzające, że osoba ubiegająca się jest zgłoszona do ubezpieczeń społecznych – w przypadku, gdy osoba

podlega obowiązkowi ubezpieczenia. Osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania do wniosku dołączała odpowiednie zaświadczenie szkoły o uczęszczaniu do szkoły poza miejscem zamieszkania oraz zaświadczenie potwierdzające tymczasowe zameldowanie ucznia poza miejscem zamieszkania.

Przy wnioskach o ustalenie prawa do dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka znajdowały się wymagane dokumenty tj. m.in. odpis zupełny aktu urodzenia dziecka, w przypadku gdy ojciec dziecka jest nieznany lub akt zgonu drugiego z rodziców.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną.

W przypadku ustalania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz rodzinne wywiady środowiskowe weryfikujące okoliczności sprawowania tej opieki.

Kopie dokumentów niezbędnych do przyznania świadczeń rodzinnych były uwierzytelniane przez organ właściwy. Oświadczenia strony oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w niej klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia".

Stwierdzono następujące uchybienia/nieprawidłowości:

- w decyzjach administracyjnych ustalających uprawnienie do zasiłku pielęgnacyjnego na niepełnoletnie osoby niepełnosprawne błędnie oznaczano stronę postępowania w osobie przedstawiciela ustawowego osoby niepełnosprawnej, zamiast osobę niepełnosprawną reprezentowaną przez przedstawiciela ustawowego.

Zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych zasiłek pielęgnacyjny przysługuje m.in. niepełnosprawnemu dziecku. Natomiast na podstawie art. 23 ust. 1 ww. ustawy ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych następuje odpowiednio na wniosek m.in. pełnoletniej osoby niepełnosprawnej lub innej osoby upoważnionej do reprezentowania dziecka lub pełnoletniej osoby niepełnosprawnej (...). W związku z powyższym stroną postępowania jest osoba niepełnosprawna, a nie jej przedstawiciel i to ona winna być adresatem decyzji reprezentowanym przez przedstawiciela ustawowego.

Z wyjaśnień Dyrektora Ośrodka wynika:
„Wniosek o przyznanie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego dla nieletniej osoby składa rodzic (opiekun prawny). We wniosku ustawodawca określił, iż rodzic (opiekun prawny) jest osobą ubiegającą się. Ośrodek wydaje decyzje osobie, która ubiega się o to świadczenie, ponieważ w taki sposób został zinterpretowany przez nas art. 16 ustawy o świadczeniach rodzinnych W części rozstrzygającej wskazujemy komu to świadczenie przysługuje (w tym przypadku nieletniej).

(dowód: akta kontroli str. 25)

- ustalając dochód członków rodziny nie weryfikowano wysokości składki zdrowotnej gdy strona dostarczała PIT–y i jednocześnie składała oświadczenie o wysokości składki na ubezpieczenie zdrowotne za rok kalendarzowy poprzedzający okres zasiłkowy, podając tę składkę w wysokości 7,75% podstawy wymiaru odliczoną od podatku.

Informacja o pełnej składce na ubezpieczenie zdrowotne jest niezbędna do ustalenia dochodu danego członka rodziny wskazanego w art. 3 pkt 1 lit. a ustawy o świadczeniach rodzinnych, zgodnie z którym, za dochód uznaje się przychody podlegające opodatkowaniu

na zasadach określonych w art. 27, 30b, 30c i 30e ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307, z późn. zm.), pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne. Z zapisów art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.) wynika, że składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 9% podstawy wymiaru składki. Zgodnie z obowiązującym od 1 stycznia 2012 r. art. 23 ust. 4 pkt 4 lit. i ustawy o świadczeniach rodzinnych, wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne członka rodziny osoby ubiegającej się o świadczenia rodzinne, ustalana jest w oparciu o zaświadczenie lub oświadczenie osoby ubiegającej się lub członka jej rodziny (chodzi o pełną, stanowiącą 9% podstawy wymiaru tj. odliczoną od podatku i od dochodu, odprowadzaną przez ubezpieczonego podatnika w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, składkę na ubezpieczenie zdrowotne). Zatem ustalając dochód członka rodziny należało uwzględniać składkę w wysokości 9% podstawy wymiaru tj. odliczoną od podatku i od dochodu.

Z wyjaśnień Dyrektora Ośrodka wynika:
„Tutejszy Organ działając zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne oraz w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz wzorów wniosku, zaświadczeń i oświadczeń o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego przyjmuje oświadczenia członków rodziny zawierające informację o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy. W przypadkach, gdy po przeliczeniu dochodu rodziny okazuje się, że kryterium dochodowe zostaje przekroczone strona zastaje poinformowana o konieczności dostarczenia zaświadczenia o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne.
Zdarzają się przypadki, że Ośrodek prosi stronę o przedłożenie kopii PIT celem weryfikacji złożonego oświadczenia w sprawie potrąconej składki zdrowotnej. W przypadku gdy strona błędnie oświadczy kwotę potrąconej składki tzn. poda składkę w wys. 7,75 % a nie 9% a pracownicy Działu sprawdzają czy kwota błędnie podana ma wpływ na uprawnienie do świadczenia. Nie zdarzyły się przypadki wydania decyzji odmownej z tego powodu".

(dowód: akta kontroli str. 27)

- w niżej sprawdzonych sprawach dot. wniosków o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego dołączane były jedynie oświadczenia członka rodziny (wnioskodawcy) o wysokości uzyskanego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy innego dochodu niepodlegającego opodatkowaniu z pominięciem pozostałych pełnoletnich członków rodziny, co jest niezgodnie z § 2 ust. 2 pkt 6 lit c rozporządzenia z dnia 27 grudnia 2011 r. (w treści obowiązującej do dnia 03.01.13r.), § 2 ust. 2 pkt 5 lit. c rozporządzenia z dnia 3 stycznia 2013 r. (w treści obowiązującej od dnia 04.01.13r.), który stanowi, że do wniosku o zasiłek rodzinny należy dołączyć oświadczenia członków rodziny o dochodzie niepodlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych osiągniętym w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy. Dotyczy:
- sprawa nr 2 (B.K.): brak oświadczenia męża za rok 2012;
- sprawa nr 7 (M.P.): brak oświadczenia męża za rok 2011 i 2012;
- sprawa nr 8 (I.P.): brak oświadczenia męża za rok 2012;
- sprawa nr 9 (B.K.): brak oświadczenia męża za rok 2012;
- sprawa nr 10 (E.C.): brak oświadczenia męża za rok 2011 i 2012;

Z wyjaśnień Dyrektora Ośrodka wynika:
„Do wniosku o przyznanie prawa do świadczeń, osoba ubiegająca się dodatkowo składa oświadczenie o dochodzie niepodlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób

fizycznych wg wzoru ustalonego w rozporządzeniu wypowiadając się w tej sprawie w imieniu całej rodziny. W sprawach wątpliwych dodatkowo tut. Organ przyjmuje oświadczenia od pełnoletnich członków rodziny stosując opracowany druk oświadczenia pod odpowiedzialnością karną, w którym wyjaśniają swoją sytuację dochodową".

(dowód: akta kontroli str. 29)

2. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Z uzyskanych informacji wynika, że w okresie świadczeniowym 2012/2013 pomoc z funduszu alimentacyjnego przyznano dla 360 osób z 261 rodzin. W okresie tym wypłacono 3 973 świadczenia, z tego na osobę uprawnioną:
- w wieku 0 – 17 lat – 3 291 świadczeń,
- w wieku 18 – 24 lat – 658 świadczeń,
- w wieku 25 lat i więcej – 24 świadczenia.

W związku z zamieszkiwaniem dłużnika alimentacyjnego poza granicami Polski wypłacono 4 świadczenia, w tym 3 w związku z niemożnością wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów.

W tym okresie Ośrodek wydał 694 decyzje administracyjne w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym 13 decyzji odmownych z powodu przekroczenia kryterium dochodowego. Od treści 5 wydanych decyzji strony złożyły odwołania do SKO. Organ II instancji pozostawił w mocy 3 decyzje organu właściwego, a 2 uchylił i przekazał sprawy do ponownego rozpatrzenia.

W okresie od października 2013 roku do dnia kontroli z pomocy w formie funduszu alimentacyjnego korzystało 325 dzieci z 225 rodzin. W okresie tym wypłacono 1 330 świadczeń, z tego na osobę uprawnioną:
- w wieku 0 – 17 lat – 1 108 świadczeń,
- w wieku 18 – 24 lat – 214 świadczeń,
- w wieku 25 lat i więcej – 8 świadczeń.

W związku z zamieszkiwaniem dłużnika alimentacyjnego poza granicami Polski wypłacono 4 świadczenia, w tym 3 w związku z niemożnością wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów.

W tym okresie Ośrodek wydał 452 decyzje administracyjne w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym 7 decyzji odmownych z powodu przekroczenia kryterium dochodowego. Od wydanych decyzji żadna ze stron nie wniosła odwołania do organu II instancji.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie 56 świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Prawo do świadczeń rozstrzygnięte zostało 41 decyzjami administracyjnymi dla 18 wnioskodawców.

1.Ż.L.– Nr 000295/FA/10/2012 z dn.10.10.12r., Nr 000660/FA/11/2013 z dn.14.11.13r.

2.E.G.– Nr 000283/FA/10/2012 z dn.09.10.12r., Nr 000443/FA/09/2013 z dn.30.09.13r.

3.M.G.– Nr 000231/FA/10/2012 z dn.03.10.12r., Nr 000381/FA/08/2013 z dn.27.08.13r.

4.M.M.– Nr 000277/FA/10/2012 z dn.09.10.12r., Nr 000415/FA/09/2013 z dn.05.09.13r.

5.K.S.– Nr 000330/FA/06/2013 z dn.21.06.13r., Nr 000478/FA/10/2013 z dn.04.10.13r.

6.M.Z.– Nr 000391/FA/10/2012 z dn.19.10.12r., Nr 000285/ZMFA/05/2013 z dn.14.05.13r., Nr 000436/FA/09/2013 z dn.26.09.13r.

7.A.G.– Nr 000281/FA/10/2012 z dn.09.10.12r., Nr 000496/FA/10/2013 z dn.08.10.13r.

8.M.B.– Nr 000351/FA/10/2012 z dn.16.10.12r., Nr 000277/ZZ/05/2013 z dn.09.05.13r., Nr 000445/FA/09/2013 z dn.30.09.13r., Nr 000661/ZMFA/11/2013 z dn.15.11.13r., Nr 000662/ZMFA/11/2013 z dn.15.11.13r.

9.A.H.– Nr 000237/FA/10/2012 z dn.03.10.12r., Nr 000431/FA/09/2013 z dn.26.09.13r.

10.M.K.– Nr 000446/FA/11/2012 z dn.08.11.12r., Nr 000447/FA/09/2013 z dn.30.09.13r.

11.M.H.– Nr 000242/FA/10/2012 z dn.03.10.12r., Nr 000459/FA/10/2013 z dn.01.10.13r., Nr 000677/ZMFA/11/2013 z dn.29.11.13r.

12.A.H.– Nr 000244/FA/10/2012 z dn.04.10.12r., Nr 000386/FA/08/2013 z dn.28.08.13r.

13.O.F.- Nr 000227/FA/10/2012 z dn.03.10.12r., Nr 000380/FA/08/2013 z dn.27.08.13r.

14.D.R.– Nr 000348/FA/07/2013 z dn.08.07.13r., Nr 000469/FA/10/2013 z dn.03.10.13r.

15.K.P.- Nr 000376/FA/10/2012 z dn.18.10.12r., Nr 000504/FA/10/2013 z dn.09.10.13r.

16.B.Ch.- Nr 000218/FA/10/2012 z dn.02.10.12r., Nr 000444/FA/09/2013 z dn.30.09.13r.

17.M.K.- Nr 000253/FA/10/2012 z dn.04.10.12r., Nr 000429/FA/09/2013 z dn.25.09.13r.

18.B.K.- Nr 000396/FA/10/2012 z dn.19.10.12r., Nr 000575/FA/10/2013 z dn.17.10.13r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych w Ośrodku wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu, podpisem osoby przyjmującej oraz nadanym kolejnym numerem wniosku. Do wniosków strony dołączały dokumenty poświadczające wysokość dochodu rodziny, dokumenty stwierdzające wiek osoby uprawnionej, zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne stwierdzające bezskuteczność egzekucji, orzeczenia sądu zasądzającego alimenty, protokoły zawierające treść ugody sądowej.

W przypadku utraty lub uzyskania dochodu do wniosku dołączone były dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie.

W przypadku gdy osoba uprawniona w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy nie otrzymywała alimentów albo otrzymywała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo, a sposób ich doręczenia był zgodny z art. 39 i 46 kpa. Kopie dokumentów niezbędnych do przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego były uwierzytelniane przez organ właściwy. Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w niej klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia".

144

Stwierdzono następujące uchybienia/nieprawidłowości:

- w sprawie nr 1 (Ż.L.) oraz nr 6 (M.Z.) ustalając sytuację dochodową rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy odpowiednio uwzględniono w zaniżonej wysokości oraz nie uwzględniono wcale alimentów na dzieci otrzymanych przez stronę. Zgodnie z zapisami art. 2 pkt 4 i 5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów do określenia definicji dochodu oraz dochodu rodziny stosuje się przepisy ustawy o świadczeniach rodzinnych. Na podstawie art. 3 pkt 1 lit c, tiret 14 ustawy o świadczeniach rodzinnych - dochodem są alimenty na dzieci. W związku z tym ustalając dochód uprawniający stronę do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na okres świadczeniowy 2012/2013 należało uwzględnić w dochodzie rodziny alimenty na dzieci otrzymane przez stronę. W trakcie czynności kontrolnych przeliczono wysokość dochodu. Rodziny nadal kwalifikowały się do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Z wyjaśnień Dyrektora Ośrodka wynika:
„W sprawach p.M.Z. i p.Ż.L. omyłkowo nie ujęto alimentów ustalając sytuację dochodową rodziny. W trakcie kontroli przeliczono dochody i ww. rodziny nadal kwalifikują się do świadczeń".

(dowód: akta kontroli str. 31)

- w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego analogicznie jak w sprawach świadczeń rodzinnych ustalając dochód członka rodziny nie weryfikowano wysokość składki zdrowotnej gdy strona dostarczała PIT i jednocześnie składała oświadczenie o wysokości składki na ubezpieczenie zdrowotne za rok kalendarzowy poprzedzający okres świadczeniowy, podając tę składkę w wysokości 7,75% podstawy wymiaru odliczoną od podatku.

Wyjaśnienia Dyrektora Ośrodka zacytowano w niniejszym dokumencie w części dot. realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych.

(dowód: akta kontroli str. 27)

Realizacja działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych realizowane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2012r., poz.1228 ze zm.).

W okresie świadczeniowym 2012/2013 Ośrodek prowadził postępowanie w stosunku do 208 dłużników alimentacyjnych z terenu gminy. W 91 przypadkach skierowano wystąpienie o przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego do organu właściwego dłużnika. W 82 przypadkach przeprowadzono wywiad. Do zarejestrowania się w PUP, jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy zobowiązano 14 osób. W 43 przypadkach powiadomiono PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego. Wydano 25 decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Skierowano 6 wniosków o ściganie za przestępstwo z art. 209 § 1 kodeksu karnego oraz 6 wniosków do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego. Do biura informacji gospodarczej przekazano 48 informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Do zwrotu świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie decyzji administracyjnej zobowiązano 218 dłużników. W tym okresie Ośrodek wydał 286 decyzji w sprawach dłużników alimentacyjnych, w tym 2 decyzje odmowne. Od treści 2 wydanych decyzji strony złożyły odwołanie do organu II instancji. SKO uchyliło decyzje organu właściwego i przekazało sprawy do ponownego rozpatrzenia.

142

W okresie od października 2013 roku do dnia kontroli Ośrodek prowadził postępowanie w stosunku do 200 dłużników alimentacyjnych z terenu gminy. W 75 przypadkach skierowano wystąpienie o przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego do organu właściwego dłużnika. W 29 przypadkach przeprowadzono wywiad. Do zarejestrowania się w PUP, jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy zobowiązano 10 osób. W 23 przypadkach powiadomiono PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego. Do biura informacji gospodarczej przekazano 6 informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Do zwrotu świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie decyzji administracyjnej zobowiązano 187 dłużników. W tym okresie Ośrodek wydał 223 decyzje w sprawach dłużników alimentacyjnych. Żadna z osób nie wniosła odwołania do organu II instancji.

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji w sprawie prowadzonego postępowania wobec 19 następujących dłużników alimentacyjnych: nr 1 (K.M.), nr 2 (P.S.), nr 3 (K.G.), nr 4 (E.M.), nr 5 (W.S.), nr 6 (I.K.), nr 7 (P.K.), nr 8 (B.G.), nr 9 (A.L.), nr 10 (M.J.), nr 11 (A.W.), nr 12 (R.P.), nr 13 (P.F.), nr 14 (J.B.), nr 15 (M.W.), nr 16 (B.B.), nr 17 (M.O.), nr 18 (D.Ś.), nr 19 (T.Z.).

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone jest w przypadku bezskutecznej egzekucji po złożeniu przez wierzyciela do organu właściwego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a także w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek informuje dłużników o wysokości i okresie przyznania świadczeń dla osób uprawnionych. W sytuacji gdy dłużnik nie zamieszkiwał na terenie Gminy Polkowice Ośrodek występował ze stosownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce jego zamieszkania z prośbą o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej. W sytuacji gdy dłużnik mieszkał na terenie Gminy Polkowice wzywano stronę celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego. Po przeprowadzeniu wywiadu i odebraniu oświadczenia majątkowego przekazywano komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji. Dłużników alimentacyjnych, którzy nie mogli wywiązać się ze zobowiązań alimentacyjnych z powodu braku zatrudnienia, zobowiązywano do zarejestrowania się jako bezrobotny, albo w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny, jako poszukujący pracy. Gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwiał przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub nie zarejestrował się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy Ośrodek nie zawsze wszczynał postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny przez okres ostatnich 6 miesięcy nie wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów, wydawano decyzje o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Po zakończeniu okresu świadczeniowego – stosownie do art. 27 ust 2 ww. ustawy wydawano decyzje w sprawie zwrotu przez dłużników alimentacyjnych należności z tytułu otrzymywanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Wystawienie powyższych decyzji było poprzedzone właściwym zawiadomieniem o wszczęciu postępowania w przedmiotowej sprawie.

Stwierdzono następujące uchybienia/nieprawidłowości:
- w sprawach nr 1 (K.M.), nr 2 (P.S.), nr 4 (E.M.), nr 5 (W.S.), nr 7 (P.K.) gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwiał przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego Ośrodek nie wszczął postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Z wyjaśnień Dyrektora Ośrodka wynika:
„Działania wobec dłużników alimentacyjnych podejmujemy zawsze. Zdarzają się sytuacje, że wierzycielka ma ustalone prawo do świadczenia nie od pierwszego m-ca okresu świadczeniowego. Ogromną trudnością jest prowadzenie działań wobec dłużników alimentacyjnych w trwającym okresie wydawania i ustalania uprawnień na nowy okres zasiłkowy. W takich sytuacjach Organ po wydaniu decyzji o zwrocie należności prowadzi jedno postępowanie wobec takiego dłużnika. Z powodu zbyt dużej ilości czynności podejmowanych w jednym czasie zdarzają się przypadki prowadzenia postępowań wobec dłużników w rozległym czasie".

(dowód: akta kontroli str. 33)

- w sprawach nr 2 (P.S.), nr 4 (E.M.), nr 6 (I.K.) gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwiał przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego Ośrodek wszczynał postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych z opóźnieniem od 3 do 7 miesięcy. Działania wobec dłużników alimentacyjnych określone w art. 5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, które nie wymagają zbierania dowodów, informacji lub wyjaśnień należy podejmować bez zbędnej zwłoki z zachowaniem terminów określonych w art. 35 k.p.a.

Z wyjaśnień Dyrektora Ośrodka wynika:
„Po zakończonym okresie zasiłkowym tut. Organ rozpoczyna postępowanie wobec dłużników. W pierwszej kolejności ustalane są należności dot. wysokości wypłaconych świadczeń wierzycielce. Ten etap trwa ok. 3-4 miesiące. W między czasie przeprowadzamy inne postępowania wobec dłużników. Z powodu zbyt dużej ilości czynności podejmowanych w jednym czasie zdarzają się przypadki prowadzenia postępowań wobec dłużników w rozległym czasie".

(dowód: akta kontroli str. 35)

Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod poz. nr 34.

W związku z przeprowadzoną kontrolą oraz stwierdzonymi nieprawidłowościami, Wydział Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego przesyła do realizacji następujące zalecenia:

1. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego ustalać na wniosek m.in. pełnoletniej osoby niepełnosprawnej lub innej osoby upoważnionej do reprezentowania dziecka lub pełnoletniej osoby niepełnosprawnej. Adresatem decyzji przyznającej prawo do zasiłku pielęgnacyjnego na niepełnoletnie osoby niepełnosprawne winna być osoba niepełnosprawna reprezentowana przez przedstawiciela ustawowego.
   Podstawa prawna: art. 16 ust. 2 oraz art. 23 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
   Termin wykonania: na bieżąco.

2. Ustalając dochód rodziny uwzględniać składkę na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 9% podstawy wymiaru tj. odliczoną od podatku i od dochodu.

144

Podstawa prawna: art. 23 ust. 4 pkt 4 lit. i ustawy o świadczeniach rodzinnych (w treści obowiązującej od 1 stycznia 2012 r.), art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.

3. Prawo do świadczeń rodzinnych przyznawać w oparciu o złożony wniosek wraz z kompletem dokumentów. Do wniosku należy dołączyć m.in.: oświadczenia członków rodziny o dochodzie niepodlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych osiągniętym w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy.
Mając powyższe na uwadze uzupełnić akta spraw dot. świadczeń rodzinnych (nr 2 B.K., nr 7 M.P., nr 8 I.P., nr 9 B.K., nr 10 E.C.) o brakujące dokumenty.
Podstawa prawna: oraz § 2 ust. 2 pkt 5 lit. c rozporządzenia z dnia 3 stycznia 2013 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne.
Termin wykonania: niezwłocznie.

4. Ustalając sytuację dochodową rodziny na okres świadczeniowy uwzględniać osiągnięte w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy m.in. inne dochody niepodlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych wymienione w przepisie, również alimenty na dzieci.
Podstawa prawna: art. 2 pkt 4 i 5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, art. 3 pkt 1 lit c, tiret 14 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
Termin wykonania: na bieżąco.

5. W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego, jako organ właściwy dłużnika wszczynać postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.
Podstawa prawna: art. art. 5 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
Termin wykonania: na bieżąco.

6. Działania wobec dłużników alimentacyjnych, które nie wymagają zbierania dowodów, informacji lub wyjaśnień, podejmować bez zbędnej zwłoki z zachowaniem terminów określonych w k.p.a.
Podstawa prawna: art. 35 k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje Dyrektor jednostki podlegającej kontroli, drugi Burmistrz Miasta, trzeci włącza się do akt kontroli.

Do wiadomości:
1. Pan Wiesław Wabik
   Burmistrz Polkowic
   Urząd Gminy Polkowice
   ul. Rynek 1
   59-100 Polkowice
2. a/a

z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Renata Krzybowska
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

4 kat Bl

145